

לקוטי תורה • ראש השנה • מאמר 2

תקעו בחדש שופר כו'

”תקעו בשופר בחודש”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/rosh-hashanah/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/rosh-hashanah/2)

תקעו בחדש שופר כו'. פ"י בחדש זמן חידוש לבנה שמתחדשת בר"ח [בראש חודש] הוא ר"ה [ראש השנה] שאז הוא חידוש מעשה בראשית זה היום תחלת מעשיך כו'.

"תקעו בחודש שופר" וכו'. פירוש "בחדש": בזמן חידוש הלבנה, המתחדשת בראש חודש. זהו ראש השנה, שבו מתחדש מעשה בראשית: "זה היום תחילת מעשיך" וכו'.

והנה בכ"ה באלול נברא העולם ור"ה [וראש השנה] הוא יום ו' לבריאת העולם יום בריאת אדה"ר [אדם הראשון], וצ"ל למה אין עושין ר"ה [ראש השנה] בזמן חידוש העולם ממש שהוא יום ראשון למע"ב [למעשה בראשית].

והנה, העולם נברא בכ"ה באלול, וראש השנה הוא היום השישי לבריאת העולם, היום שבו נברא אדם הראשון. ויש להבין מדוע ראש השנה אינו חל בזמן חידושו הממשי של העולם, שהוא היום הראשון של מעשה בראשית.

אך דכתיב בראשית ברא אלקים אלקים מדת הצמצום שמתחלה עלה במחשבה לברוא במדה"ד [במדת הדין] ראה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדה"ר [מדת הרחמים] פ"י מתחלה היה

אולם כתוב: "בראשית ברא אלקים". אלקים היא מידת הצמצום, שכן בתחילה עלה במחשבה לברוא במידת הדין; ראה שאין העולם מתקיים, ושיתף עמה את מידת הרחמים. פירוש הדבר הוא שבתחילה היה

מדת הדין מדת הצמצום לצמצם ולהעלים אור א"ס ב"ה שכשמו כן הוא אין לו סוף כו'

מידת הדין, מידת הצמצום, כדי לצמצם ולהסתיר את אור אין סוף ברוך הוא, שכפי שמשמע משמו, אין לו סוף וכו',

שיתגלה העולם ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] ונגלה ונראה לעיני בשר גשמי והוא ענין בראשית ברא שלשון ברא נופל על דבר שהוא נברא יש מאין, ולכאורה אינו מובן

כדי שהעולם יתגלה כיש וכדבר בפני עצמו, גלוי ונראה לעיני בשר גשמיות. וזהו ענין "בראשית ברא": המילה "ברא" נאמרת על דבר שנברא יש מאין. ולכאורה, הדבר אינו מובן,

שהרי אדרבה כולא קמיה כלא וכל מה שלמטה מטה הוא יותר נחשב אצלו לאין ממש וכל מה שלמעלה מעלה הוא יותר נחשב ליש כמ"ש להנחיל אוהבי יש ולמה נק' השתלשלות העולמות בשם בריאה יש מאין.

שהרי אדרבה, "כולא קמיה כלא", וכל מה שנמוך יותר נחשב בעיניו לאין ממש במידה רבה יותר, וכל מה שגבוה יותר נחשב בעיניו ליש במידה רבה יותר, כפי שנאמר: "להנחיל אוהבי יש". ואם כן, מדוע נקראת השתלשלות העולמות בשם בריאה יש מאין?

2 והענין הוא כמ"ש כי שמש ומגן הוי' אלקים שהוי' הוא בבחי' מאור השמש עצמה ואלקים הוא בחי' מגן ומחסה

ההסבר הוא כפי שכתוב: "כי שמש ומגן הוי' אלקים": הוי' היא בבחינת המאור של השמש עצמה, ואלקים הוא בבחינת מגן ומחסה,

שהוא להעלים ולהסתיר מאור גוף השמש בל יראה כ"א בבחי' זיו והארה שאם לא היה המגן והמחסה לא היה השמש מאיר בבחי' זיו

שתפקידו להעלים ולהסתיר את המאור של גוף השמש, כך שלא יראה אלא כזיו והארה. אילו לא היו מגן ומחסה, השמש לא הייתה מאירה כזיו;

אלא זיו השמש היה בטל למקורו בגוף מאור השמש, והיינו ענין חמה מנרתקה שע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] לע"ל [לעתיד לבוא] הקב"ה מוציא חמה מנרתקה

אלא זיו השמש היה בטל למקורו, בגוף המאור של השמש. זהו ענין "חמה מנרתקה", שעליו אמרו חז"ל שלעתיד לבוא הקב"ה יוציא את החמה מנרתקה,

שהוא גילוי הוי' הוא א"ס ב"ה בעצמו בלי מגן ומחסה המעלים ומסתיר כמ"ש ונגלה הוי' וראו כל בשר שראיה זו הוא ראייה שכלית בהשגת אלקות,

כלומר, גילוי הוי' — אין סוף ברוך הוא בעצמו — בלי מגן ומחסה המעלימים ומסתירים, כפי שכתוב: "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר". ראייה זו היא ראייה שכלית, של השגה באלקות,

כי חכמים נקי עיני העדה וכתוב כי עין בעין יראו בשוב ה' כו' שלא יהיה עוד העלם והסתר חומר הגשמי המכסה ומסתיר על הרוחניות אור ה' וקדושתו והם שמים וארץ גשמיים וכל אשר בהם

שהרי החכמים נקראים "עיני העדה", וכתוב: "כי עין בעין יראו בשוב ה' וגו'". אז לא יהיה עוד ההעלם והסתר של החומר הגשמי, המכסה ומסתיר את הרוחניות — את אור ה' וקדושתו; הכוונה לשמים ולארץ הגשמיים ולכל אשר בהם,

רק השמים החדשים וארץ החדשה אשר אני עושה וזהו בריאת שמים וארץ מאין ליש ממש
אלא יהיו "השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה". זהו בריאת שמים וארץ יש מאין ממש:

דהיינו שיהיה גילוי הזיו בבחי' יש מאין ואפס ממש כשהיה במקורו שאז היה בטל ונכלל במקור המאור ואין עולה בשם אור וזיו כלל,

כלומר, גילוי הזיו יהיה בבחינת יש מאין ואפס ממש ביחס למצבו במקורו: אז היה בטל ונכלל במקור המאור, ולא נקרא כלל בשם "אור" ו"זיו".

(ר"ל [רוצה לומר] שאף גם המשכת גילוי הזיו המחיה ומתלבש בשמים וארץ הוא ג"כ בבחי' יש מאין ואפס ממש שהרי כשהיה כלול במקורו אז היה בטל ונכלל במקורו הוא המאור ואין עולה בשם אור וזיו כלל (כלומר, גם המשכת גילוי הזיו המחיה את השמים והארץ ומתלבש בהם היא בבחינת יש מאין ואפס ממש. הרי כשהיה הזיו כלול במקורו, הוא היה בטל ונכלל במקורו, שהוא המאור, ולא נקרא כלל בשם "אור" ו"זיו";

וזה שיהיה הזיו נראה בפ"ע [בפני עצמו] בבחי' יש ודבר הוא ע"י הנרתק והמגן וא"כ הוא ענין יש מאין וכמ"ש והחכמה מאין תמצא שגם התהוות ח"ע [חכמה עילאה] נק' יש מאין, וזהו היש הוי' בקרבנו אם אין פ"א אם

והעובדה שהזיו נראה בפני עצמו, כמציאות וכדבר, היא באמצעות הנרתק והמגן. אם כן, זהו עניין של יש מאין, ככתוב: "והחכמה מאין תמצא", שכן גם התהוות החכמה העליונה נקראת יש מאין. וזהו [פירוש] "היש הוי' בקרבנו אם אין": כלומר, האם

שם הוי' מאיר בנו ע"י המגן ונרתק ואזי הארה זו נק' יש מאין אם אין היינו שמאיר בנו מלמעלה מבחי' מגן דהיינו מעין מוציא חמה מנרתקה שבחי' זו נק' אין, וזהו ענין בראשית ברא אלקים.

שם הוי' מאיר בנו באמצעות המגן והנרתק, ואז הארה זו נקראת יש מאין; "אם אין" פירושו שהוא מאיר בנו מלמעלה מבחינת המגן, כלומר, בדומה ל"מוציא חמה מנרתקה", שכן בחינה זו נקראת אין. וזהו ענין "בראשית ברא אלקים".

אלקים היינו בחי' הזיו הנמשך ע"י המגן כו' נק' בריאה יש מאין אלא שהוא ענין בריאה שבאצילות היינו בחי' והחכמה מאין תמצא, ובע"ח [ובעץ חיים] איתא שאפילו בחי' א"ק [אדם קדמון] שהוא כתר נק' בריאה אדם דבריאה כו'

אלקים, כלומר בחינת הזיו הנמשך באמצעות המגן וכו', נקרא בריאה, יש מאין; אלא שזהו ענין הבריאה שבאצילות, כלומר בחינת "והחכמה מאין תמצא". ובעץ חיים נאמר שאפילו בחינת אדם קדמון, שהיא כתר, נקראת בריאה — "אדם דבריאה" וכו'.

ובחינת בריאה היינו יש מאין וכמ"ש בד"ה ואתחנן בפי' והחכמה מאין תמצא שהחכמה היא בחי' ראשית והיא תמצא מאין בבחי' התחדשות שנעשה דבר חדש מה שלא היה בכח המקור המוציא כו' ובחינת בריאה היא יש מאין, כפי שמוסבר במאמר המתחיל "ואתחנן" בפירוש "והחכמה מאין תמצא": החכמה היא בחינת ראשית, והיא נמצאת מאין בדרך של התחדשות, בכך שנעשה דבר חדש שלא היה בכוח המקור המוציא אותו וכו';

ע"ש, ובחכמה יש אור וכלי אשר כח החכמה עצמה היא הנק' כלי ובחי' האור והחיות השופע בו מאור א"ס נק' אור החכמה.

עיין שם. ובחכמה יש אור וכלי: כוח החכמה עצמו הוא הנקרא כלי, והאור והחיות השופעים בו מאור אין סוף נקראים אור החכמה.

והנה החכמה עצמה שהיא הכלי נק' ודאי יש מאין דהיינו שנעשה דבר חדש מה שלא היה בכח המקור המוצאו כי הוא ית' רם ונשא מגדר בחי' חכמה עד שבחי' חכמה נחשבת אצלו כעשייה גשמיות.

והנה החכמה עצמה, שהיא הכלי, נקראת בוודאי יש מאין, כלומר, נעשה דבר חדש שלא היה בכוח המקור המוציא אותו; שכן הוא ית' רם ונישא מעבר לגדר של בחינת חכמה, עד שבחינת חכמה נחשבת לפניו כעשייה גשמית.

לכן להיות התהוות בחינת כח החכמה הוא התחדשות ודבר חדש כמו חידוש העשייה גופניות. אך גם בחי' התהוות אור החכמה נק' ג"כ יש מאין

לכן התהוות בחינת כוח החכמה היא התחדשות ודבר חדש, כמו החידוש שבעשייה הגופנית. אך גם התהוות אור החכמה נקראת יש מאין,

כי האור הוא עד"מ בחי' זיו השמש הנמשך מהשמש, וע"ז נת' [נתבאר] כאן שבחי' המשכת הזיו הוא ג"כ בחי' יש מאין מטעם הנ"ל שכשהיה כלול במקורו כו' כנ"ל), וכך היו כלולים

כי האור הוא, בדרך משל, כזיו השמש הנמשך מן השמש; ועל כך התבאר כאן שגם המשכת הזיו היא בחינת יש מאין, מן הטעם שהוזכר לעיל: כשהיה כלול במקורו וכו', כנזכר לעיל). וכך היו כלולים

כל העולמות והברואים במאצילים ב"ה בבחי' העלם ויציאתם מהעלם אל הגילוי להיות גילוי העולמות והברואים בבחי' יש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] הוא בבחי' זיו והארה בלבד וכמ"ש הודו על ארץ ושמים כו' יש מאין ממש

כל העולמות והנבראים היו כלולים במאצילים, ברוך הוא, בהעלם; והיציאה שלהם מן ההעלם אל הגילוי, כך שהעולמות והנבראים מתגלים כיש וכדבר בפני עצמו, היא רק בבחינת זיו והארה, כמו שכתוב: "הודו על ארץ ושמים" וגו' – יש מאין ממש.

(פירוש שהעולמות היו כלולים היינו כידוע בפ"י כי לא מחשבותי מחשבותיכם דבאדם המחשבה לא תפעל מאומה אבל למעלה כשעלה במחשבתו ורצונו להוות ולהאציל הנה אז נאצל ונתהווה ממש ע"י מחשבה זו וכמ"ש בפרדס שער י"א פ"ג [פרק ג'] וכמ"ש מזה בביאור ע"פ יונתי.

(פירוש הדבר שהעולמות היו כלולים הוא, כידוע, על פי ביאור הפסוק "כי לא מחשבותי מחשבותיכם": אצל האדם המחשבה אינה פועלת מאומה, אבל למעלה, כאשר עלה במחשבתו וברצונו לברוא ולהאציל, נאצל ונברא הדבר בפועל על ידי מחשבה זו, כמו שכתוב בפרדס, שער י"א, פרק ג', וכמו שכתוב על כך בביאור על "יונתי").

ועד"ז היו העולמות והברואים כלולים בבחי' מחשבה עילאה כשעלה ברצונו לברוא את העולם אך ודאי לא שייך כלל לומר שהעולם כמו שהוא היה כלול במחשבה בעת שעלה ברצונו כ"א עד"מ הכח והרוחניות שלו

כך היו העולמות והנבראים כלולים בבחינת מחשבה עילאה, כאשר עלה ברצונו לברוא את העולם. אבל ודאי שאין לומר כלל שהעולם כפי שהוא היה כלול במחשבה כאשר עלה ברצונו לברוא אותו; אלא, על דרך משל, הכוח והרוחניות שלו [היו כלולים בה];

דהיינו שכמו שיש עשייה גשמיות כך יש עשייה שבאצילות שהיא שרש ומקור העשייה גשמיות כמו עד"מ מתיקות התפוח ממזל המכה בו וגבוה מעל גבוה שומר עד"ז הוא שרש העשייה למעלה באצילות כלומר, כשם שיש עשייה גשמית, כך יש עשייה באצילות, שהיא השורש והמקור של העשייה הגשמית. למשל, מתיקות התפוח באה מהמזל המכה בו, ו"גבוה מעל גבוה שומר"; כך גם שורש העשייה למעלה הוא באצילות.

כמו האור גשמי שרשו ברוחניות הוא החכמה שנק' אור כי הכסיל בחשך הולך וזהו הענין שהיה כלולים הברואים במחשבה עילאה כשעלה ברצונו כו'

כך גם האור הגשמי: שורשו ברוחניות הוא בחכמה, שנקראת אור, שהרי "הכסיל בחושך הולך". וזהו עניין הדבר שהנבראים היו כלולים במחשבה עילאה כאשר עלה ברצונו וכו'.

כי לא מחשבותי מחשבותיכם ובמחשבה אחת נתהוו ברוחניות יש מאין ושיומשך העשייה גשמיות ממש אף מבחי' מה שהוא כלול במחשבה הוא ודאי ג"כ יש מאין שהתהוות הגשמיות מהרוחניות אין לך יש מאין גדול מזה

שהרי "לא מחשבותי מחשבותיכם", ובמחשבה אחת הם נבראו ברוחניות, יש מאין. שגם העשייה הגשמית ממש תימשך מן הבחינה שבה היא כלולה במחשבה — גם זה ודאי יש מאין, שכן אין יש מאין גדול יותר מהתהוות הגשמיות מן הרוחניות.

וזהו ב"ש [ברוך שאמר] והיה העולם היינו מה שנתהוו במחשבה א' כי הוא אמר ו' יהי והוא ג"כ יש מאין ע"ד והחכמה מאין תמצא שגם התהוות חכמה דאצילות נק' יש מאין רק שזהו יש מאין ברוחניות.

וזהו "ברוך שאמר והיה העולם", כלומר, מה שהתהווה במחשבה אחת, שהרי "הוא אמר ויהי"; וגם זה יש מאין, על דרך "והחכמה מאין תמצא". גם התהוות החכמה דאצילות נקראת יש מאין, אלא שזהו יש מאין ברוחניות.

ואח"כ ברוך אומר ועושה שיומשך ההתהוות אל הפועל מרוחניות לגשמיות זהו ג"כ יש מאין ממש שהתהוות הגשמיות מהרוחניות כמו אור גשמי מהחכמה שהיא רוחניות הוא ודאי יש מאין ועד"ז בכל הנבראים.

ואחר כך "ברוך אומר ועושה": ההתהוות נמשכת אל הפועל, מן הרוחניות אל הגשמיות. גם זה יש מאין ממש, שהרי התהוות הגשמיות מן הרוחניות, כמו האור הגשמי מן החכמה שהיא רוחנית, היא ודאי יש מאין; וכך הוא בכל הנבראים.

ועד"ז נתבאר במ"א בד"ה אז ישיר משה בענין עלמא דאתגליא ועלמא דאתכסיא. עלמא דאתגליא הוא שנראים המדרגות מופרדים בגילוי ועלמא דאתכסיא היינו שהם בטלים במציאות במקורם כו'

כדומה לכך הוסבר במקום אחר, במאמר המתחיל "אז ישיר משה", בעניין העולם הגלוי והעולם הנסתר: העולם הגלוי הוא המקום שבו המדרגות נראות כנפרדות זו מזו בגלוי, ואילו העולם הנסתר הוא המקום שבו הן בטלות במציאות במקורן וכו'.

ועי"ש בד"ה וירא ישראל את היד ששרש ב' בחי' התהוות הנ"ל נמשך מבי' שמות הוי' ועמ"ש בד"ה יונת גבי מ"ש נשמה שנתת בי טהורה היא ואחר כך אומר אתה בראתה כו' ובד"ה האזינו השמים גבי עד יעבור עמך הוי'):

ועיינו שם, במאמר המתחיל "וירא ישראל את היד", שבו מוסבר ששורש שתי הבחינות של ההתהוות הנזכרות לעיל נמשך משתי בחינות כשם הוי'. ועיינו גם כמה שנכתב במאמר המתחיל "יונת", בעניין הנאמר "נשמה שנתת בי טהורה היא", ואחר כך אומרים "אתה בראתה" וכו'; וכן במאמר המתחיל "האזינו השמים", בעניין "עד יעבור עמך הוי'".

3 ב והנה מזה מובן ענין ירידת והשתלשלות העולמות שהוא ירידה גדולה למאד מבחי' ביטול והתכללות ממש

2. מכאן מובן עניינה של ירידת העולמות והשתלשלותם: זוהי ירידה גדולה ביותר מבחינת ביטול והתכללות ממש

בא"ס ב"ה עד שירדה פלאים להתלבש ולהשתלשל מעילה לעילה עד סוף כל המדרגות התחתונות בעשייה גשמיות וגופניות מעשה שמים וארץ וכל אשר עשה החומריות וגשמיות.

באין סוף, ברוך הוא, עד שירד פלאים, להתלבש ולהשתלשל מעילה לעילה, עד סוף כל המדרגות התחתונות, בעשיה הגשמית והגופנית: בריאת השמים והארץ וכל אשר עשה, החומרי והגשמי.

אך להבין למה היה כזאת ירידה גדולה לפנינו ית' הנה ידוע שירידה זו צורך עלייה היינו יתרון האור מן החושך דוקא שיומשך במקום חשך גשמי שהוא יש גמור ונפרד האור והזיו שלמעלה

אך כדי להבין מדוע הייתה לפנינו ית' ירידה גדולה כזאת, ידוע שירידה זו היא לצורך עלייה, היינו, יתרון האור מן החושך דווקא: שיימשכו האור והזיו שלמעלה אל מקום החושך הגשמי, שהוא יש גמור ונפרד,

שהוא בחי' ביטול והתכללות בא"ס ב"ה שיהיה ביטול היש לבחי' אין הנמשך בתוכו, ועי"א ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים פירו' [פירוש] בתחתונים הגם שאין לפניו ית' מעלה ומטה

שהוא בחינת ביטול והתכללות באין סוף, ברוך הוא, כדי שהיש יתבטל לבחינת האין הנמשכת לתוכו. ועל כך אמרו חז"ל: "הקדוש ברוך הוא נתאוה להיות לו דירה בתחתונים". פירוש "בתחתונים": אף שאין לפניו ית' מעלה ומטה,

אלא שתחתונים נקי מקום היש ונתאוו להיוי [להיות] לו שם דירה והשראה דהיינו להיות שם המשכת האין כדי שיהיה היש בטל לאין ונמשך בטול זה מעולם

אלא ש"תחתונים" הוא כינוי למקום היש, והוא נתאווה שתהיה לו שם דירה והשראה, כלומר, שתהיה שם המשכת האין, כדי שהיש יתבטל לאין; וכיטול זה נמשך מעולם

ועד עולם מדרגה אחר מדרגה עד שיומשך ביטול זה גם למטה להיות ביטול היש גם בעשייה הגשמיות וכללות המשכה זו הוא ביום ר"ה [ראש השנה] שבו שיר של יום ו' ה' מלך גאות לבש,

ועד עולם, מדרגה אחר מדרגה, עד שביטול זה יימשך גם למטה, כך שהיש יתבטל גם בעשייה הגשמית. וכללות המשכה זו היא ביום ראש השנה, שבו אומרים את שירו של יום שישי: "הוי מלך, גאות לבש".

והענין כי הנה בחיי מלכותו ית' הוא נקי רק בחיי לבוש שנתלבש במדת גאות להיות מלך שמו נקי

והענין הוא שבחינת מלכותו ית' נקראת רק לבוש: הוא התלבש במידת הגאות כדי שיהיה שמו נקרא "מלך",

כמו דאית' [דאיתא] במדרש ביי [בעשרה] לבושים ברא הקב"ה את עולמו כו' שבריא את העולמות להיות גילוי יש מאין הוא במדה"ד [במדת הדין] וצמצום כנ"ל

כפי שמוכח במדרש: "בעשרה לבושים ברא הקב"ה את עולמו" וכו'. בריאת העולמות, כדי שתהיה התגלות יש מאין, היא באמצעות מידת הדין והצמצום, כנוכח לעיל;

והיינו בחיי לבוש כהדין קמצא דלבושיה מיניה וביה וצמצום האחרון הוא בחיי התגלות בחיי מלכותו ית' אין מלך בלא עם.

וזו בחינת לבוש, "כמו הקמצא הזה, שלבושו ממנו ובתוכו"; והצמצום האחרון הוא בחינת התגלות מלכותו יתברך: "אין מלך בלא עם".

4 והנה מלכותו נקי מה שמקבלים מלכותו ברצון כמ"ש שום תשים עליך מלך כי בלא רצון נקי ממשלה וממשלתך בכל דור ודור.

והנה, מלכותו נקראת כך כאשר מקבלים את מלכותו מרצון, ככתוב: "שום תשים עליך מלך"; שכן בלי רצון הדבר נקרא ממשלה: "וממשלתך בכל דור ודור".

ולכן שיר של יום ו' ה' מלך שביום ברוא אדה"ר [אדם הראשון] קיבל עליו ברצון עול מלכותו ית' משא"כ בשש' [בששה] ימי המעשה היה רק בחי' ממשלה ולא היה גילוי מלכותו.

ולכן שירו של היום השישי הוא "הוי' מלך", שכן ביום שבו נברא אדם הראשון הוא קיבל עליו מרצונו את עול מלכותו יתברך; ואילו בששת ימי המעשה הייתה רק בחינת ממשלה, ומלכותו לא התגלתה.

5 והנה קבלת מלכותו ית' ברצון הוא ענין ביטול היש כענין וצבא השמים לך משתחוים כי ענין בחי' השתחוואה הוא בחי' הביטול

כעת, קבלת מלכותו ית' ברצון היא ענין של ביטול היש, בדומה ל"וצבא השמים לך משתחוים"; שכן ההשתחויה היא בחינת ביטול.

ולכן עושים ר"ה [ראש השנה] ביום ו' ברוא אדה"ר [אדם הראשון] שאז היה התחלת גילוי מלכותו ית' להיות היש בטל לאין, משא"כ חמשת ימי המעשה הראשונות היו

לכן קבעו את ראש השנה ביום השישי, היום שבו נברא אדם הראשון, שכן אז החל גילוי מלכותו ית', כדי שהיש יתבטל לאין; ואילו חמשת ימי הבריאה הראשונים היו

רק סדר ההשתלשלו' [ההשתלשלות] מאין ליש יהי אור יהי רקיע תדשא הארץ וכו' שהוא במדת הדין וצמצום בראשית ברא אלקים,

רק סדר ההשתלשלות מאין ליש: "יהי אור", "יהי רקיע", "תדשא הארץ" וכו', שנעשה באמצעות מידת הדין והצמצום: "בראשית ברא אלקים".

אבל המשכת הביטול להיות היש בטל לאין נקי שיתף עמו מדה"ר [מדת הרחמים] והוא יחוד הוי' אלקים.

אבל המשכת הביטול, כך שהיש יתבטל לאין, נקראת "שיתף עמו מידת הרחמים", והיא יחוד הוי' [ו] אלקים.

והיינו דרך כלל על ידי תורה ומצות (וזהו ה' מלך גאות לבש לבש ה' עוז כו' ואין עוז אלא תורה כמ"ש ה' עוז לעמו יתן ועיין ברבות סדר וארא פרשה ח' ובזח"ב [ובזהר חלק ב'] ס"פ יתרו)

וזה נעשה, באופן כללי, באמצעות תורה ומצוות (וזהו [פירוש] "הוי' מלך גאות לבש, לבש הוי' עוז התאזר" וכו', ו"עוז" אינו אלא תורה, כפי שנאמר "הוי' עוז לעמו יתן"; ועיינו במדרש רבה, סדר וארא, פרשה ח, ובזהר, חלק ב, בסוף פרשת יתרו),

אשר קדשנו במצותיו שהמצות יסודתן בהררי קדש עליון ונמשכו למטה להתלבש בעניינים גשמיים צדקה תרומות ומעשרות להיות היש בטל לאין כו',

"אשר קדשנו במצותיו": שכן יסודן של המצוות בהררי קודש עליון, והן נמשכו למטה והתלבשו בעניינים גשמיים — צדקה, תרומות ומעשרות — כדי שהיש יתבטל לאין וכו';

כי המצות עיקרן הוא לעשותן בבחי' בטל רצונך סור מרע ועשה טוב לכופך את לבו הגשמי ולהכניע תחת יד הקדושה, וכן המצות עצמם הם בעניינים גשמיים

שכן עיקר קיום המצוות הוא באופן של "בטל רצונך", "סור מרע ועשה טוב": לכופך את לבו הגשמי של האדם ולהכניעו תחת יד הקדושה. וכך גם המצוות עצמן מתקיימות בעניינים גשמיים,

כמו ציצית של צמר כו' ונמשך בהן קדושה עליונה כדי שיהיו עניינים גשמיים ההם עולים ונכללים בקדושה ג"כ ע"י המצוה ההיא.

כגון ציצית של צמר וכו'; ובתוכם נמשכת קדושה עליונה, כדי שגם העניינים הגשמיים האלה יעלו וייכללו בקדושה באמצעות אותה מצווה.

6 ולכן אומרים בכל מצוה לשם ייחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה קוב"ה [קודשא בריך הוא] נק' מה שהוא קדוש ומובדל מגדר עלמין ולית מחשבה תפיסא ביה וביטול ההשגה.

לכן אומרים בכל מצווה: "לשם ייחוד הקדוש ברוך הוא ושכינתו". "הקדוש ברוך הוא" מציין את מי שקדוש ומובדל מגבולות העולמות, ש"אין מחשבה תופסת בו", ושכל השגה מתבטלת לפניו.

ושכינתיה הוא שכינת עוזו ומלכותו המתלבשת בבחינת עלמין להחיותם ולהיות מהווה אותם מאין ליש ייחוד זה נעשה ע"י המצוה שהיא בעשייה גשמיות בחי' יש ובה נמשך קדושה עליונה להיות היש בטל לאין

"שכינתו" היא השכינה, השורה בתוך העולמות כשהיא מלובשת בהם, כדי להחיותם ולהוות אותם מאין ליש. ייחוד זה נעשה באמצעות המצווה, שהיא מעשה גשמי, בחינת יש, ושאליו נמשכת קדושה עליונה, כדי שהיש יתבטל לאין.

והרי הם כלולים ומתייחדים בייחוד גמור ואמיתי היינו ע"י האדם העושה אותן בבחי' ביטול רצונו למעלה מטבעו והרגלו להפוך את לבו מן

וכך הם נכללים ומתייחדים בייחוד שלם ואמיתי; כלומר, באמצעות האדם המקיים את המצוות בביטול רצונו, מעבר לטבעו ולהרגלו, כשהוא הופך את לבו מן

הקצה אל הקצה שכל מה שלכו נוטה בטבעו לעשות לא יעשה ומה שלכו נוטה שלא לעשות יעשה שבזה ממשיך בחי' ביטול העליון יחוד הוי' ואלקים.

מקצה אחד לקצה האחר: את כל מה שלכו נוטה באופן טבעי לעשות — אינו עושה, ואת מה שלכו נוטה שלא לעשות — הוא עושה. בכך הוא ממשיך את בחינת הביטול העליון, את ייחוד הוי' ואלקים.

7 וזהו מצות צריכות כוונה שהמצות עצמן הם בחי' גוף והכוונה הוא בחי' נשמה והמצות עצמן

וזהו [פירוש] "מצות צריכות כוונה": המצות עצמן הן בבחינת גוף, והכוונה היא בבחינת נשמה. המצות עצמן

הם קיום מצות המלך והם בחי' כלים ואברין דמלכא, והכוונה הוא מה שרוצה להמשיך יחוד העליון וביטול היש במצוה זו להיות יחוד הוי' ואלקים

הן קיום ציוויו של המלך, והן בבחינת כלים ו"איברי המלך"; והכוונה היא הרצון להמשיך באמצעות מצווה זו את הייחוד העליון ואת ביטול היש, כדי שיהיה ייחוד הוי' ואלקים;

והוא בחי' נשמה המחיה את האיברים שהעיקר הוא החיות ואור א"ס ב"ה הנמשך על ידי המצוה להיות היש בטל לאין

והיא בבחינת נשמה המחיה את האיברים, שהרי העיקר הוא החיות ואור אין סוף, ברוך הוא, הנמשכים באמצעות המצווה, כדי שהיש יתבטל לאין.

רק המשכה זו להיות בא מכח אל הפועל מהעלם אל הגילוי הוא על ידי עשיית המצות בפועל ממש שהן הן הכלים שבהן נמשך האור והחיות מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה כנודע,

אלא שהמשכה זו, כדי שתבוא מן הכוח אל הפועל, מן העלם אל הגילוי, נעשית באמצעות קיום המצוות בפועל ממש, שהן עצמן הכלים שבהם נמשכים האור והחיות מאור אין סוף, ברוך הוא, כידוע.

ועל זה נאמר ואהבת את הוי' אלקיך כי מתחלה נאמר שמע ישראל הוי' אלקינו דרך כלל.

ועל כך נאמר: "ואהבת את הוי' אלקיך", שכן תחילה נאמר: "שמע ישראל, הוי' אלקינו" — באופן כללי.

8 ואחר כך דרך פרט להיות הוי' אלקיך לכל יחיד ויחיד לנוכח לפום מה דמשער בליביה בבחי' גילוי

ותהיה האהבה והרצון בבחי' היה הוה ויהיה בבחי' ביטול היש הוא יהיה בבחי' אלקיך

ולאחר מכן, באופן פרטי: שהוי' יהיה "אלקיך" לכל אדם ואדם, בלשון נוכח, "לפי מה שמשער בלבו", בגילוי; ושהאהבה והרצון יהיו בבחינת "היה, הוה ויהיה", באופן של ביטול היש, ושהוא יהיה בבחינת "אלקיך".

וגם תהיה בכל לבבך בשני יצריך ביצי"ט [ביצר טוב] וביצה"ר [וביצר הרע] כלומר שמחמת היצה"ר [היצר הרע] שהוא המונע ומעכב תהיה האהבה יותר מזה, כמו אם יש מונע ומעכב להילוך מרוצת המים

וגם "בכל לבבך" — בשני יצריך, ביצר הטוב וביצר הרע; כלומר, דווקא משום שהיצר הרע מונע ומעכב, האהבה תהיה גדולה יותר, כמו כאשר יש גורם שמונע ומעכב את זרימתם של מים שוצפים:

אזי המים מתגברין בהילוכן ומרוצתן ביתר שאת וכל האהבה והתשוקה הזאת היינו להיות הוי' בבחי' אלקיך בגילוי וביטול היש לאין בכל לבבך כו',

אז המים מתגברים בזרימתם ובמרוצתם בעוצמה רבה יותר. וכל האהבה והכיסופים הללו מכוונים לכך שהוי' יהיה בגילוי בבחינת "אלקיך", ושהיש יתבטל לאין, "בכל לבבך" וכו'.

וזהו תכלית כל התורה והמצוות דרך כלל בכל ימי חיי האדם שהוא להמשיך בעסק התורה והמצוות שעושה בבחי' ביטול הרצון למעלה ממדרגת טבעו ורצונו שבנפשו הבהמית כו':

וזהו תכלית כל התורה והמצוות, באופן כללי, בכל ימי חייו של האדם: להמשיך [את הביטול הזה] באמצעות העיסוק בתורה ובמצוות שהוא מקיים מתוך ביטול הרצון, למעלה ממדרגת טבעו ורצונו שבנפש הבהמית שלו וכו'.

9 ג אך הנה המשכה כללית נמשכה בכל ר"ה [ראש השנה] על כל השנה להיות המשכת הביטול בפרטיות בעסק התורה והמצוות של כל השנה, שלכן נק' ר"ה [ראש השנה] שהוא

3. אולם, בכל ראש השנה נמשכת המשכה כללית לכל השנה, כדי שהמשכת הביטול תבוא לידי ביטוי בפרטים, בעיסוק בתורה ובמצוות במשך כל השנה. משום כך נקרא ראש השנה "ראש השנה" [ה"ראש" של השנה], שכן הוא

כמו הראש והמוח שממנה תוצאות והמשכות חיים לכל אברי הגוף, וכך בר"ה [בראש השנה] נמשך חיות לכל ימי השנה.

כמו הראש והמוח, שמהם נובעים ונמשכים החיים לכל איברי הגוף, כך בראש השנה נמשכת חיות לכל ימות השנה.

10 והנה כמו למשל האחד עומד למעלה וא' עומד למטה ורוצים להתייחד צריך העליון לירד למטה ממדרגתו כמה מעלות והתחתון צריך לעלות ממדרגתו.

והנה, למשל, כאשר אחד עומד למעלה ואחד עומד למטה ורוצים להתייחד, העליון צריך לרדת כמה מדרגות מתחת למדרגתו, והתחתון צריך לעלות ממדרגתו.

כך כדי להמשיך המשכה עליונה מבחי' ביטול ליש כדי שיהיה היש בטל לאין צריך גם התחתון לעלות
הוא נפשו ורוחו הבהמית כמ"ש אם ישים אליו לכו

כך גם, כדי להמשיך המשכה עליונה מבחינת הביטול של היש, כדי שהיש יתבטל לאין, גם התחתון צריך לעלות —
כלומר, נפשו ורוחו הבהמית, כמו שכתוב: "אם ישים אליו לכו",

כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח דהיינו להיות נפשו שוקקה בתשוקה וצמאון ליחוד וביטול זה והיינו
בהיות האדם ממארי דחושבנא איך שירד פלאים ממקום כבודו ית'

כי "רוח אייתי רוח ואמשיך רוח", כלומר, שנפשו תשתוקק בכיסופים ובצימאון לייחוד ולביטול האלה. וזה קורה
כאשר האדם הוא ממארי דחושבנא, ומתבונן כיצד ירד פלאים ממקום כבודו יתברך,

שהרי נשמתו ונפשו היתה כלולה במאצילה ב"ה ותרד פלאים בצמצומים רבים ועצומים עד שנתגשמה
במאד והמשכיל יבין כמה מעלות ומדרגות בענין גשמיות ורוחניות

שהרי נשמתו ונפשו היו כלולות במאצילין ברוך הוא, וירדו פלאים דרך צמצומים רבים ועצומים, עד שנעשו גשמיות
ביותר. והמשכיל יבין כמה מדרגות ושלבים יש בין גשמיות לרוחניות,

וגם כמה מדרגות ברוחניות גבוה מעל גבוה עד רום המעלות ואין ערך לא"ס ב"ה וא"כ כמה רחוק הוא
מאור פניו ית' ועי"ז יעורר רחמים רבים ובכה תבכה נפשו.

וגם כמה מדרגות יש ברוחניות, זו למעלה מזו, עד רום המעלות, ואין להן ערך כלל לאין סוף ברוך הוא. ואם כן,
כמה רחוק הוא מאור פניו יתברך! ועל ידי כך יעורר רחמים רבים, ונפשו תבכה בכי רב.

**11 ולכן איתא בכתבי האריז"ל [הארי"ז זכרנו לברכה] כל מי שאינו בוכה בר"ה [בראש השנה] אזי אין נשמתו
שלימה. ולכאורה מה ענין בכיה אל ר"ה [ראש השנה]. אך ע"פ הנ"ל יובן שהבכיה היא לנשמתו דוקא
שירדה ממקום כבודה ונתגשמה.**

ולכן נאמר בכתבי האריז"ל, עליו השלום, שמי שאינו בוכה בראש השנה, נשמתו אינה שלמה. לכאורה, מה הקשר
בין בכי לראש השנה? אך על פי האמור לעיל יובן: הבכי הוא דווקא על נשמתו, שירדה ממקום כבודה והתגשמה.

12 וזהו מים התחתונים בוכין אנן בעינן למהוי קדם מלכא כדאיתא במדרש בשעה שהבדיל הקב"ה בין מים למים נקראים מים התחתונים בשם מי בוכים שבוכין על ירידתן בבחי' מים תחתונים וצועקין אנן בעינן למהוי קדם מלכא.

וזהו [פירוש] "המים התחתונים בוכים: אנו רוצים להיות לפני המלך", כפי שמוכח במדרש: כאשר הקדוש ברוך הוא הבדיל בין המים למים, נקראו המים התחתונים בשם "מים בוכים", מפני שהם בוכים על ירידתם למדרגת מים תחתונים וקוראים: "אנו רוצים להיות לפני המלך".

13 וזהו ענין תקיעת שופר תשרי"ת [תקיעה שברים תרועה תקיעה] תקיעה קול פשוט הוא בחי' התשוקה ברעותא דלבא ושברים תרועה אמרו בגמ' [בגמרא] שהוא ענין גנוחי גנח וילולי יליל

וזהו עניינה של תקיעת השופר, תשרי"ת — תקיעה, שברים, תרועה, תקיעה. התקיעה, קול פשוט, היא כחינת הכמיהה שברעותא דלבא; ואילו שברים ותרועה, כפי שאמרו בגמרא, הם עניין של "גנוחי גנח" ו"ילולי יליל",

שהוא ענין הבכיה הנ"ל ונקי' שברים תרועה שעל ידם מתיש ומשכר כח הקליפות וסטי"א [וסטרא אחרא] ותרועה הוא מלשון תרועם בשבט ברזל,

שהם עניין הבכיה שנוכרה לעיל. הם נקראים שברים ותרועה מפני שעל ידם נחלש ונשכר כוח הקליפות והסטרא אחרא; ותרועה היא מלשון "תרועם בשבט ברזל".

וגם תרועה הוא מלשון רעותא דלבא כמ"ש ותרועת מלך בו, שמחמת בכיה ורחמנות זו שלמטה מעורר למעלה רצון העליון בהתעוררות רח"ר [רחמים רבים] העליונים ממקור הרחמים והן י"ג מדות הרחמים עליונים שבהם נאמר ויעבור ה' על פניו כו',

ותרועה היא גם מלשון רעותא דלבא, כמ"ש "ותרועת מלך בו". מכוח הבכיה והרחמנות הזאת שלמטה מתעורר למעלה הרצון העליון, על ידי התעוררות הרחמים הרבים העליונים ממקור הרחמים. אלה הן י"ג מידות הרחמים העליונות, שעליהן נאמר "ויעבור ה' על פניו" וכו'.

פי' ויעבור כאדם העובר ממקום למקום כך ויעבור הוי' מבחי' עליונה מאד שיתגלה על פניו פנים הם בחינת לבושים שמכסים ומסתירים א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו

פירוש "ויעבור" הוא כמו אדם שעובר ממקום למקום; כך "ויעבור הוי'" מבחינה עליונה מאוד, כדי להתגלות על פניו. "פנים" הן בחינת לבושים המכסים, מסתירים ומצמצמים את אין סוף ברוך הוא בעצמו ובכבודו,

כי פנים הן עשרה שמות שאינן נמחקים לפי שהם בחי' שמות בחי' אותיות לכך הן לבושים שמכסין ומסתירין על א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו.

כי הפנים הן עשרה שמות שאינם נמחקים. מאחר שהם בחינת שמות, כלומר בחינת אותיות, הם לבושים המכסים ומסתירים את אין סוף ברוך הוא בעצמו ובכבודו.

אבל בהתעוררות י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] עליונים שבהן נאמר ויעבור ה' על פניו וכתוב יאר ה' פניו שיאר הפנים שלא יעלימו ולא יסתירו כבודו, וכמו שיהיה לעתיד ונגלה

אך על ידי התעוררות י"ג מידות הרחמים העליונות, שעליהן נאמר ויעבור ה' על פניו, ונאמר "יאר ה' פניו", הפנים יאירו ולא יעלימו ויסתירו את כבודו; כפי שיהיה לעתיד: "ונגלה

כבוד ה' והקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתקה אלא לעתיד יהיה זה בגשמיות ממש, וקיבול שכר שהוא למחר לקבל שכרם

כבוד ה'", והקדוש ברוך הוא מוציא חמה מנרתקה; אלא שלעתיד לבוא הדבר יהיה בגשמיות ממש, וזהו קבלת השכר, שהיא "למחר לקבל שכרם";

אבל היום לעשותם ברוחניות, וסדר העבודה הקבועה בנפש האדם להיות גילוי זה ברוחניות בנפשו בעבודה תמה על ידי התעוררות הרחמנות בבכייה גנוחי גנח וילולי יליל כו',

אבל "היום לעשותם" הוא ברוחניות. סדר העבודה הקבוע בנפש האדם, כדי שהגילוי הזה יהיה ברוחניות בתוך נפשו, בעבודה שלמה, הוא על ידי התעוררות הרחמנות בבכייה, ב"גנוחי גנח" ו"ילולי יליל" וכו'.

וע"ז נאמר תקעו בחדש שופר כי התעוררות הרחמנות זה צריך בקול שופר דוקא ולא בקול אדם עצמו ועל כך נאמר: "תקעו בחדש שופר", שכן התעוררות הרחמים הזאת צריכה דווקא להיעשות באמצעות קול שופר, ולא בקולו של אדם עצמו,

כי בבריאת האדם נאמר אחר וקדם צרתני אחר למעשה בראשית כו' ואינו מעורר כ"כ [כל כך] מדרגות עליונות של י"ג מדה"ר [מדות הרחמים]

שכן על בריאת האדם נאמר: "אחר וקדם צרתני" — "אחר", לאחר מעשה בראשית וכו'; ולכן אין האדם מעורר במידה רבה כל כך את המדרגות העליונות של שלוש עשרה מידות הרחמים

כמו בקול שופר של בהמה ששרשה למעלה מעלה ממדרגות האדם אלא שנפלה למטה מטה מדרגת האדם כנודע,

כמו קול השופר של בהמה, ששורשה גבוה הרבה מעל למדרגות האדם, אלא שהיא נפלה למטה הרבה, מתחת למדרגת האדם, כידוע.

ומזה נמשך בכסה ליום חגנו פי' שמבחי' בכסה שהוא לשון התכסות והתעלמות אי"ס ב"ה בהתלבשות מטה מטה בבחי' עשייה גשמיות ועוה"ז הגשמי נמשך להיות ליום חגנו פי' חגנו מלשון אחוי ליה במחוג

ומכאן נמשכת הבחינה של "ככסה ליום חגנו". כלומר, מן הבחינה של "ככסה", לשון כיסוי והסתרה של אין סוף ברוך הוא, על ידי התלבשותו למטה מטה, בבחינת עשייה גשמית ובעולם הזה הגשמי, נמשך הדבר ונעשה "ליום חגנו". "חגנו" הוא מלשון "אחוי ליה במחוג",

שהוא ענין גילוי עד שמראה עליו באצבע כמו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים ומראין עליו באצבע ואומרים

שהוא ענין של גילוי, עד כדי כך שאפשר להצביע עליו באצבע, כפי שאמרו חז"ל: "עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים, ומראין עליו באצבע ואומרים:

הנה אלקינו זה קוינו לו כו' שיהיה גילוי אלקותו ית' בעולם ולא יהיה העולם מעלים כו':

הנה אלקינו זה קוינו לו' וכו' — שיהיה גילוי אלקותו יתברך בעולם, והעולם לא יסתיר וכו':

14 ד כי חק לישראל הוא. חוק מלשון ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה וכן הטריפני לחם חוקי שהוא לשון מזון כלומר השפעה והמשכה לישראל פי' כדי להיות בחי' ישראל לי ראש

4. "כי חוק לישראל הוא". המילה "חוק" נגזרת מן הביטוי "ותתן טרף לביתה וחוק לנערותיה", וכן מן "הטריפני לחם חוקי". זהו לשון של מזון, כלומר, השפעה והמשכה לישראל. כלומר, כדי שתהיה בחינת "ישראל — לי ראש",

כמו שהרגל בטל להראש וכל מה שהראש רוצה הרגל עושה בלי שום מניעה ועיכוב בעולם שאין לה רצון אחר זולתו. כך ישראל נקי בנים למקום ברא כרעא דאבוה בחי' ביטול.

כשם שהרגל בטל לראש, וכל מה שהראש רוצה הרגל עושה, בלי שום הפרעה או עיכוב, שכן אין לה רצון אחר מלבד רצונו. כך ישראל נקראים "בנים למקום", ו"ברא כרעא דאבוה" — הבן הוא רגלו של אביו; זוהי בחינת הביטול.

15 וענין משפט לאלהי יעקב היינו כי ישראל נק' בחי' בן בני בכורי ויעקב נק' בחי' עבד ופי' שבחי' בן ברא

כרעא דאבוה

והמשמעות של "משפט לאלקי יעקב" היא זו: ישראל נקראים בחינת בן, "בני בכורי", ויעקב נקרא בחינת עבד. כלומר, בחינת בן — "הבן הוא רגלו של אביו" —

היינו בבחי' ביטול ממש כרגל לגבי הראש ועבדים היינו כשיש להם רצון אחר כמו עבד שהוא זר ונפרד רק שאעפ"כ [שאף על פי כן] מקיים מצות אדונו

היא בחינת ביטול ממש, כמו הרגל ביחס לראש; ואילו עבדים הם מי שיש להם רצון משלהם, כמו עבד שהוא זר ונפרד, ואף על פי כן מקיים את ציווי אדונו,

אלא שהוא בבחי' מלחמה ויש מונע ומעכב עליו רק שהוא מתגבר ומכניע א"ע [את עצמו] בבחי' אתכפא משא"כ ישראל בבחי' אתהפכא ממש, ועמ"ש מזה בד"ה לא הביט און ביעקב.

אלא שהוא נתון במצב של מלחמה: יש דבר שמפריע ומעכב אותו, אך הוא מתגבר ומכניע את עצמו בדרך של אתכפא; ואילו ישראל הם בבחינת אתהפכא ממש. ועיינו במה שנכתב על כך במאמר הפותח במילים "לא הביט און ביעקב".

16 והנה האדם נידון בר"ה [בראש השנה] על המשכת אלקות שבו אם הוא ראוי להיות גילוי אלקות בנפשו והיינו לפי מעשיו בשנה שעברה,

והנה, האדם נידון בראש השנה בנוגע להמשכת אלקות לתוכו: האם הוא ראוי לכך שתהיה בנפשו התגלות אלקות; והדבר נקבע לפי מעשיו בשנה שעברה.

וזהו משפט לאלהי יעקב שבבחי' יעקב שיש בבחי' זו מלחמה צריך להתגבר על המונע ופעמים שהוא מנצח ולפעמים הוא מנוצח כי לאום מלאום יאמץ

וזהו "משפט לאלקי יעקב": בבחינת יעקב, שבה יש מלחמה, צריך להתגבר על המפריע; לפעמים הוא מנצח ולפעמים הוא מנוצח, שהרי "לאום מלאום יאמץ".

ולכן בזה יש משפט לאלהות שבו משא"כ בבחי' ישראל לי ראש שהוא בחי' בן ברא כרעא דאבוה שם הוא חוק ומזון

ולכן בבחינה זו יש משפט על האלקות שבו; אבל בבחינת ישראל, "לי ראש", שהיא בחינת בן — "ברא כרעא דאבוה" — יש חוק ומזון.

אך משפט איהו רחמי, שלכן נתקנו עשיית [עשרת ימי תשובה] וי"כ [ויום כפור] לעורר רחמים רבים ובקשות סלח לנו להיות גילוי רצון

אך משפט הוא רחמים. לכן תיקנו את עשרת ימי תשובה ואת יום הכיפורים כדי לעורר רחמים רבים, ולבקש "סלח לנו", כדי שתהיה התגלות הרצון

העליון בנפשו כאדם שמבקש מחבירו למחול ולסלוח לו על מה שחטא נגדו, שעיקר בקשה זו להעלות לבבו ורצונו אליו שבשעת החטא היה מהופך פניו ממנו

העליון בנפשו, כמו אדם המבקש מחברו שימחל לו על שחטא נגדו: עיקר הבקשה הוא שלכו ורצונו של חברו יפנו אליו מחדש, שכן בשעת החטא הפנה החבר את פניו ממנו,

ולא היה לבו ורצונו עמו והמחילה הוא חזרת הרצון, כך מבקשים סלח לנו שאין הבקשה על יראת העונש

ולכו ורצונו לא היו עמו; המחילה היא חזרת הרצון. כך גם אנו מבקשים "סלח לנו": אין זו בקשה שמקורה ביראת העונש,

אלא על גילוי הרצון שלא יהיה בעולם והסתר פנים ולא יהיה גשמיות העולם מעלים כו',

אלא להתגלות הרצון, שלא יהיו העלם והסתר פנים, ושגשמיות העולם לא תסתיר כו',

והתעוררות רחמנות זה הוא ג"כ כבחי' ויעבור ה' על פניו ויקרא ה' ה' דכתיב שני פעמים ופסיק טעמא בגווייהו מפני שהוי' האחד הוא כחי' ביטול העליון כבחי' הוי' העליון במקורו והוי' הכי

והתעוררות רחמים זו היא גם בבחינת "ויעבור ה' על פניו ויקרא ה' ה'", שנכתב בה פעמיים שם הוי', וביניהן יש הפסק בטעמים, משום שהוי' הראשון הוא בחינת הביטול העליון, בבחינת הוי' העליון במקורו, והוי' השני

היינו המשכת הביטול במקום היש שיהיה היש בטל לאין וזהו לאלקי יעקב אלקי הוא לשון המשכה כמו אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב וגבי יעקב כתיב בתוספת וי"ו ואלקי

כלומר, המשכת הביטול אל מקום היש, כך שהיש יתבטל לאין. וזהו "לאלקי יעקב": "אלקי" הוא לשון של המשכה, כמו "אלקי אברהם, אלקי יצחק ואלקי יעקב"; וביחס ליעקב כתובה וי' נוספת — "ואלקי",

כי הוי"ו הוא המשכה ונמשך כ"כ [כל כך] עד שביוהכ"פ [שביום הכפורים] לפני הוי"ו תטהרו למעלה מבחי' הוי"ו מדכתיב תטהרו מכלל שלא היה מתחלה טהור, וכך צריך לעורר

שכן הוי"ו היא המשכה, והיא נמשכת עד כדי כך שביום הכיפורים, "לפני הוי"ו תטהרו" — למעלה מבחינת הוי"ו. שהרי מן הכתוב "תטהרו" משתמע שלא הייתם טהורים קודם לכן. וכך צריך לעורר

למעלה מבחי' הנ"ל הגם דכתיב מקוה ישראל ה' והיינו שבבחי' הוי"ו הוא ג"כ מקוה לטהר כנ"ל מ"מ הכל לפי הדבר שצריך טהרה יש דבר קל

למעלה מן הבחינה האמורה. אף שכתוב "מקוה ישראל ה'", כלומר שגם בחינת הוי"ו היא מקוה המטהר, כפי שהוזכר לעיל, מכל מקום הדבר תלוי במה שזקוק לטהרה: יש דבר קל

שהוא נטהר בבחי' הנ"ל ויש דבר שאינו נטהר בבחי' זו רק צריך לעורר למעלה מעלה מבחי' הוי"ו שהוא לפני הוי"ו ומשם תטהרו וד"ל [ודי למבין]:

שנטהר בבחינה האמורה, ויש דבר שאינו נטהר בבחינה זו, אלא צריך לעורר למעלה מעלה מבחינת הוי"ו — במקום שהוא "לפני הוי"ו" — ומשם "תטהרו". וד"ל.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/rosh-hashanah/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק